

Hlavný spravodajský direktoriát Generálneho štábu (GRU, Gosudarstvennoje razvedyvajemoje upravlenie) :)

Vojenská rozvedka, sovietska a ruská vojenská spravodajská služba.

GRU založil Lev Trockij roku 1920 predovšetkým ako nástroj upevňovania moci sovietskeho štátu a až v druhom rade ako vojenskú rozvedku. Pracovala ako 4. správa [Červenej armády](#), neskôr Sovietskej armády. Jej prvým šéfom bol Jan Berezin^[1].

GRU ako prvá zo sovietskych tajných služieb začala používať obchodnú činnosť ku krytiu vojenskej a hospodárskej špionáže. Tak bola vytvorená vôbec prvá exportná sovietska obchodná spoločnosť Wostwag v Berlíne, ktorú riadili sovietski agenti. Príjmy firmy slúžili k budovaniu špionážnych sietí.

GRU už v začiatkoch sovietskeho štátu vybuďovala rozsiahlu sieť lodných spoločností, ktorých bolo takmer toľko, koľko mali dohromady lodí. Na nich boli agenti a kuriéri prepravovaní po celom svete. Podporu vo všetkých dôležitých prístavoch Európy a Ameriky získala GRU u tamojších agentov a sympatizantov ZSSR. Krytie agentov nebolo nijako obtiažne.

Na GRU dohliadala GPU (a potom NKVD a KGB). Iba vo vojenskom námorníctve spravodajci neboli. Obe zložky boli, zvlášť za Stalina, medzi sebou rozoštvávané, čo samozrejme obom službám škodilo. Dokladá to duplicita či triplicita ich činnosti. Pritom GRU mala radu vynikajúcich agentov, ktorých sama vyškolila ako [Sorge](#), [Abel](#), [Londsdale](#) alebo [Fuchs](#). GRU mala na starosti výcvik a školenie zahraničných teroristov. KGB mala však právo, kontrolovať nových adeptov pri nábore do GRU.

GRU existuje dodnes.

Má 4 hlavné divízie - operatívnu, informačnú (analytickú), výcvikovú a tylovú, rezidentúry GRU boli pri veľvyslanectvách ZSSR (dnes Ruskej federácie). Vojenský atašé alebo ich zástupcovia riadia rezidentúry a miestne špionážne siete. Rezidentúry sa delia na úsek vojensko-politický, vlastnú vojenskú rozvedku, rádiorozvedku a úsek podpory ilegálov). Celkovo na jedného dôstojníka GRU v zahraničí pripadajú dvaja príslušníci KGB. Spravodajskí dôstojníci GRU absolvovali vojenské akadémie, ktoré mali v ZSSR ďaleko vyššiu úroveň ako fakulty KGB. V rezidentúrach, ako boli TASS, Novosti, Aeroflot či rôzne obchodné spoločnosti, pracovali dôstojníci GRU vždy spoločne s dôstojníkmi KGB.

Centrála GRU sa nachádza v Chodynke pri Moskve, priamo pri moskovskom starom letisku v budove zvanej Akvárium.

GRU sa po zániku ZSSR stala ruskou vojenskou rozvedkou a spolu s civilnou rozvedkou SVR sú najstabilizovanejšími ruskými spravodajskými službami. Početný stav GRU sa odhaduje na 15 000 pracovníkov. Medzi nich patria schopní zamestnanci z komunistckej minulosti a prevzatí boli aj cudzí spolupracovníci.

^[1] Zastrelený bol pri Stalinových čistkách roku 1937.